

לביאה מייסטר

מתבוננת על העולם בדעה צלולה וללא דעה קדומה

על פורמטים גדולים מאד, בטכניקת ציור שמוכר במונח 'ציור פעולה', לביאה מייסטר מסתערת על הבד ומשלחת בו צבע במשיחות מכחול ומריחות שפכטל עזות ונועזות.

קנדינסקי האמין שבאדם יש דחף או כורח פנימי שמקורו ברגש היוצר ערך חדש, מעין צליל פנימי שאותו אפשר להגדיר כמהות רוחנית מופשטת השואפת למצוא ביטוי חיצוני בצורה חומרית, בעיקר בצבע. הצליל הפנימי הוא 'המה' של היצירה ואילו הצורה החומרית שהוא לובש הוא ה'איך' שלה. או כפי שאמר זאת מרשל מקלהון 'המדיום הוא המסר'. לביאה משתמשת בחומרים ובצורות כשפה שעומדת בפני עצמה ברוח הזרם האמנותי שנקרא ה'אקספרסיוניזם המופשט'.

האקספרסיוניזם עצמו שתחילתו במאה העשרים מעמיד במרכז היצירה את היוצר אשר משתמש בקווי יצירה גסים יותר, זועקים יותר ואלים יותר (בניגוד לאימפרסיוניזם). זרם זה מבטא התפרצות כוללת של רגשות הנובעים מהתבוננות סובייקטיבית אל עולם פנימי ולא דווקא אל המציאות האובייקטיבית של העולם הסובב. מכאן התפתח בשנות הארבעים והחמישים של המאה ה- 20 האקספרסיוניזם המופשט בניו יורק. אמנים אשר השתייכו לזרם אמנותי זה (ג'קסון פולוק, רותקו, דה קונינג, רוברט מדרוול ועוד) ניסו ליצור אמנות שאינה פיגורטיבית ולמצוא דרכי ביטוי חדשות. גישה זו דוגלת בשחרור האמן מערכים אסתטיים מסורתיים ומנגדת לריאליזם ששלט בציור האמריקני. בסוג זה של יצירה האמן מייחס חשיבות ראשונה במעלה לביטוי האישי והספונטני.

לביאה מייסטר פועלת בשדה זה, ומגייסת את המיומנות שלה על מנת לערוך מבנה מדויק, בעל מקצבים משלו, בשפת הצבע החומר והמרקם, כאשר בעבודה הצבע על אופניו השונים במפגשים השונים שלו של קו מול כתם, צורה מול צורה, שקוף מול אטום ושילוב חומרים אחרים בטכניקת הקולאז', הם אלה שמספרים את הסיפור. במילים אחרות, ה'איך' אחראי על ה'מה' - החומר, הצורה, המבנה והמרקם הם אלה שמספרים את הסיפור.

'ציור פעולה' או 'ציור מחווה' הוא אחד הנגזרות של האקספרסיוניזם המופשט. זהו סוג של ציור אוטומטי המדגיש את תפקיד התת המודע ביצירה האמנותית. זוהי פעולת ציור הנותנת מקום משמעותי לתנועת היד ולמחווה של האמן על ידי שימוש בבדי ציור גדולים, בהנחות מכחול מהירות. סוג של אמנות זה משלב בין האמירה האישית- רגשית- חווייתית של האמן ובין אמירות חברתיות, בהם הוא מאמין ואשר אותן הוא מבקש למסור. האמן משתמש בקולו (באמצעות שפת האמנות) על מנת לבטא אמירה חברתית. ניתן למצוא ביצירתה של מייסטר אמירה חתרנית המבקשת להשתמש בחומרים נפסדים ובפסולת כאבני היסוד ליצירתה - באופן שבו נולדות ונוצרות שאלות הקשורות לאסתטיקה, תרבות וקיימות.

לביאה מייסטר קשובה להלך רוחה הפנימי ומאפשרת לתנועת היד הנמרצת ללכת בדרכה. אינך יודע אם הציירת היא ההולכת אחרי היד המציירת או שמא היד המציירת מהדהדת להלך רוחה של הציירת. נראה שחד המה. מייסטר משתמשת בקנבס גדול ממדים והופכת את בד הציור למעבדת מחקר פרטית ובאמצעותה מבקשת לגלות דרכים חדשות בעבודתה תוך שהיא מעבירה מסר הנוגע באדם ובסביבה. קנדינסקי מסביר שהציור מבחינתו הוא מאבק דרמטי עם הבד הלכן ובמאבק זה "כל האמצעים קדושים, אם הם הכרחיים מבחינה פנימית... אין גבול לעומק, למרחב ולעושר האפשרויות". האמן פועל מתוך חירות פנימית הדורשת לפרוץ. כך פועלת לביאה מייסטר המבקשת באמצעות שפת הצורה והצבע להציג סביבה פיזית, העולה מתוך סביבה פנימית ואשר מדברת על סביבה ועל קיימות. זה המקום אשר בו מייסטר מצליחה לשלב בין אינטואיציה להגיון, שילוב מתבקש כאשר מדובר בהפקת יצירה אשר צריכה בסופו של דבר לצאת לעולם, למסור את דברה ולעמוד בזכות עצמה. בחירת הצבעים, משיחות המכחול, הפקת המרקמים ושילוב החומרים עולים מתוך שילוב בין תהליך חשיבה המבקש להפיק מבנה צורה ואמירה ובין בחירת סמלים ומטאפורות מופשטים (צבע וצורה) המבטאים רגש וחוויה.

ציוריה של לביאה בדומה למוסיקה מציגים ניסיון להשתחרר מכל תוכן סיפורי דרך ויתור על אובייקט פיגורטיבי. היא בוחרת בציור המופשט המשתמש במרכיבי היסוד של שפת הציור (קווים צורות, אור וצל וצבעים) ואלה מאפשרים לצופה להתבונן בהם כנושאי משמעות, סימבולית, אשר יכולים להיות פרי אסוציאציות פרטיות כמו גם פרי לקונוטציות משותפות לתרבות. בציורים אלה הן היוצר והן הצופה חשופים להיבטים הרגשיים. צורה ותוכן מחוברים להם יחדיו.

ד"ר נורית צדכונים

